Buriram Rajabhat University
Vol. 6 No. 2 July – December 2022

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

Model Law for Developing the Municipal Official to be Municipal Police

ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์[1*] และสุนีย์ มัลลิกะมาลย์[2]
Songrit Poonarit[1*], and Sunee Mallikamarl[2]

Received: 12 July 2022
Revised: 5 August 2022
Accepted: 31 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ และการรับฟังความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาการกระทำผิดข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร สร้างความเสียหาย ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนกรุงเทพมหานคร ในขณะที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ต้องดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรแต่มีกำลังพลน้อยและงบประมาณจำกัดส่งผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำให้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาการกระทำผิดกฎหมายมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี ดังนั้นการพัฒนาเทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครเป็นแนวคิดของหลักการกระจายอำนาจของไทยที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ทำหน้าที่รักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระให้แก่สำนักงานตำรวจ

[1] นักศึกษาปริญญาเอก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
[1] Ph.D. student, Faculty of Law, Sripatum University
[2] ศาสตราจารย์ ดร. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
[2] Professor Dr., Faculty of Law, Sripatum University
[*] Corresponding e-mail: songrit49@gmail.com

แห่งชาติ โดยมีโครงสร้างและขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การจัดระเบียบการจราจรและการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยมีพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายต้นแบบของการวิจัยซึ่งจะรองรับการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 หมวด 28 มาตรา หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 5 สิทธิประโยชน์และบทเฉพาะกาล พระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายต้นแบบของการวิจัยนี้การวิจัยเสนอแนะให้นำร่างพระราชกฤษฎีกานี้ไปเสนอคณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 8 ทวิ เพื่อตราเป็นกฎหมายใช้บังคับ

คำสำคัญ: ตำรวจท้องถิ่น ตำรวจเทศกิจ การกระจายอำนาจ กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this research was to set up a model law for the development of the Bangkok municipal officer to become the Bangkok Metropolitan Police. Be local police according to the principle of decentralization. The data collection and analysis were qualitative research consisting of documentary research; in-depth interview; participatory design, co-design; and hearing. The research results found that Bangkok is a special form of local government which have problems of crime, traffic and the violation of the provisions and laws within the authority of Bangkok Metropolitan caused damages, insecurity in life and property of Bangkokian, while the National Police which is an organization with direct authority to prevent and suppress crime must have responsibility for areas throughout the Kingdom, but with the limitation of personals and budgets affecting the effectiveness of crime prevention and suppression. Causing the problems of crime and illegal acts increase every year. Under the concept of the principle of decentralization with a democratic regime of government to maintain the peace and order of Bangkok, therefore, the development of the municipal officer under the Bangkok Metropolitan Administration to be the municipal police which will alleviate the burden of the Royal Thai Police. The Royal Decree is a Model Law of the research which will support the establishment of the Municipal Police consists of 5 Chapters 28 Sections. Chapter 1 General provisions, Chapter 2Structure of Bangkok Metropolitan Police Organization,

Chapter 3Bangkok Metropolitan Police Commission, Section 4 Bangkok Metropolitan Police, Chapter 5 Privileges and transitional. The research recommends that this drafted Royal Decree present to the Cabinet by virtue of the State Administration Act 1991, Section 8 bis, for enactment as an applicable law.

Keyword: local police, municipal police, decentralization, Bangkok metropolitan

บทนำ

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีลักษณะสภาพพื้นที่ สังคม เศรษฐกิจแตกต่างจากท้องถิ่นรูปแบบอื่น กล่าวคือ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ อันเป็นที่ตั้งของ เมืองหลวง และ ราชการส่วนกลาง เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การเมือง มีความเจริญรุ่งเรือง มีพัฒนาการที่ก้าวไกล มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทุกอย่างจึงมากระจุกตัวอยู่กรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาความปลอดภัยของอาคารและป้าย เป็นต้น จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ต้องดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ทั่วประเทศ แต่ก็ยัง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้ลดน้อยลงไปได้ โดยมักอ้างว่ามีกำลังพลและงบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนกรุงเทพมหานครเคยมีการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร เรียกว่า ตำรวจเทศกิจ ทำหน้าที่ดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยยืมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติปัจจุบัน) มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน ต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่ภายหลังมีการยุบเลิกตำรวจเทศกิจคืนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้กับ กรมตำรวจในขณะนั้นและตั้งสำนักเทศกิจขึ้นมาแทน โดยลดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจให้แคบลง โดยให้มีอำนาจหน้าที่เพียงบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ไม่มีอำนาจหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและสอบสวนคดีอาญา ในขณะที่สภาพปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัญหาการฝ่าฝืนข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ใน

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและปัญหาต่าง ๆ มีเพิ่มมากขึ้น การวิจัยครั้งนี้ จึงมีแนวคิดในการนำหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยมาใช้ในการพัฒนาเทศกิจของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่แล้วให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจในลักษณะตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งการมีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในด้านของการกระจายอำนาจ เป็นการให้กรุงเทพมหานครและประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ดังนั้น การวิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อวิจัย คือ “กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” โดยการนำเอาคำตอบที่ได้จากการวิจัยมาจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถจะนำไป ปรับใช้เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์วิธีการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการวิจัย คือ จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครที่มีทั้งที่เป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่นับวันจะมีแต่เพิ่มมากขึ้นซึ่งมีหน่วยงานกลางของประเทศ คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยโดยตรง แต่ก็มีปัญหาด้านกำลังตำรวจและงบประมาณที่มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับกรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ที่ในอดีตเคยมีตำรวจเทศกิจที่มีตำรวจส่วนหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและอีกส่วนหนึ่งมาจากการยืมกำลังพลตำรวจจากกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) แต่ภายหลังได้ยุบเลิกไปเนื่องจากกรมตำรวจอ้างว่ากำลังตำรวจมีไม่พอคงเหลือเพียงเจ้าหน้าที่เทศกิจ ทำให้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเทศกิจน้อยลงไป โดยทำหน้าที่เพียงบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและสอบสวนคดีอาญา และกรุงเทพมหานครเองยังไม่มีหน่วยงานในสังกัดที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่โดยตรง โดยเหตุที่ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย และรัฐบาลให้การสนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจการปกครองไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับใน

ประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่าง ๆ ทำให้การวิจัยนี้มีแนวคิดที่จะพัฒนาหน่วยงานเทศกิจสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้เป็นตำรวจท้องถิ่นเรียกว่า ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology) ภายใต้งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบไปด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยนำเอา หลักนิติรัฐ นิติธรรม หลักการการกระจายอำนาจ หลักการการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ ทฤษฎีการจัดองค์กร กฎหมายต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) คือ การสัมภาษณ์โดยตรงระหว่างผู้วิจัยกับประชากรผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่มีส่วนได้เสียตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ โดยมีประชากรสัมภาษณ์ คือ ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 ผู้กำกับการสถานีตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้แทนผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายเทศกิจเขต ทนายความ กรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ และประชาชนผู้ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

การมีส่วนร่วมออกแบบ,ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เป็นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กับการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ รวม 16 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน นักวิชาการ/นักกฎหมาย จำนวน 4 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 4 คน มาร่วม

สัมมนาเชิงปฏิบัติการการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบประเด็นที่เป็นโครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการแบ่งประชากรทั้ง 16 คน เป็นกลุ่มเฉพาะที่มีประสบการณ์เหมือน ๆ กัน 4 กลุ่ม และแบ่งประชากรเป็นกลุ่มผสม ที่มีประสบการณ์ต่างกัน 4 กลุ่ม โดยคละกันจากประชากรกลุ่มเฉพาะ โดยการแบ่งช่วงการมีส่วนร่วมเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า เป็นกลุ่มเฉพาะและช่วงบ่ายเป็นกลุ่มผสม แต่ละกลุ่มร่วมกันหารืออภิปรายตามประเด็นที่การวิจัยกำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันประเด็นการวิจัยหรือให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยคำตอบที่ได้มาใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, 2560)

เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบแล้วจะได้คำตอบที่นำไปสู่การจัดทำเป็นร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่จะนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็น (Hearing) จากประชากรที่เกี่ยวข้องโดยมีประชากรที่เข้าร่วมสัมมนารับฟังความคิดเห็นจำนวน 38 คน ได้ร่วมกันวิพากษ์ กฎหมายที่ร่างจากผลการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อแนะนำ ซึ่งการวิจัยได้นำไปสู่การวิเคราะห์ปรับปรุงคำตอบเพื่อให้เป็นงานวิจัยที่มีความสมบูรณ์

สำหรับการจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบมีการตรวจสอบความสอดคล้องของร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 77 ตรวจสอบความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2580) และตรวจสอบความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ทั้ง 9 ด้าน 1) ต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ 2) ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2580) 3) ต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 4) ต้องเป็นการยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน 5) ต้องไม่ใช้ระบบอนุญาต เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนหรือมีกรณีจำเป็นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ 6) ต้องไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น 7) หากจะให้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลยพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น 8) ในการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดใดให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ว่าการกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเป็นกรณี ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย และ 9) หลักเกณฑ์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี

กำหนดแล้ว ซึ่งการตรวจสอบพบว่าไม่มีความขัดแย้งใด ๆ

ผลการวิจัย

การวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครมีปัญหาด้านอาชญากรรม ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในกรุงเทพมหานคร และปัญหาบางส่วนเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีมักจะอ้างว่ากำลังตำรวจมีไม่เพียงพอกับงบประมาณมีจำกัดในขณะที่ต้องรับภาระในการปฏิบัติหน้าที่ทั่วประเทศ ทำให้มีการให้ชาวกรุงเทพมหานครช่วยแบ่งเบาภาระบางส่วน เช่น ช่วยลาดตระเวนตรวจตรา ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ การจัดการจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วน ส่วนเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันก็มีหน้าที่ในการดูแลความเป็นระเบียบของพื้นที่กับบังคับใช้กฎหมายที่มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นต้น ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากสร้างความเดือดร้อนเสียหาย ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จากปัญหาดังกล่าวมานี้ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ไม่น่าอยู่เท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาเหล่านั้นก็ยังคงมีอยู่ในพื้นที่

ประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักการสำคัญคือการกระจายอำนาจการปกครองรวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากการที่กรุงเทพมหานครเคยมีตำรวจเทศกิจ แต่ภายหลังได้ยุบเลิกไปให้เหลือเพียงเจ้าหน้าที่เทศกิจทำให้อำนาจของเจ้าหน้าที่เทศกิจในปัจจุบันแคบลง การวิจัยจึงนำเอาหลักการกระจายอำนาจ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและการที่มีเทศกิจอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่แล้ว มาทำการศึกษาและวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ทำหน้าที่ตำรวจในลักษณะตำรวจท้องถิ่นด้วยการจัดตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยนำรูปแบบตำรวจท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้คำตอบของโครงสร้างองค์กร และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ เพื่อนำคำตอบที่ได้มาจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

การวิจัยได้คำตอบที่เป็นสาระสำคัญของโครงสร้างกฎหมายเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กฎหมายที่จัดทำนั้นเป็นกฎหมายระดับพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัยอำนาจ

ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ทวิ ซึ่งมีโครงสร้างของพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 หมวด 28 มาตรา หมวด 1 บททั่วไป มี 7 มาตรา หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 4 มาตรา หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 5 มาตรา หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 8 มาตรา หมวด 5 สิทธิประโยชน์และบทเฉพาะกาล มี 4 มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป เป็นบทบัญญัติในเรื่องทั่ว ๆ ไป ตั้งแต่ชื่อกฎหมาย วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ บทนิยามศัพท์ การจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจ การกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และได้กำหนดให้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระกฤษฎีกาฉบับนี้

หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการกำหนดโครงสร้างของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 8 ฝ่าย คือ ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ฝ่ายกิจการพิเศษ ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และแบ่งเป็น 6 กอง ประจำอยู่ตามที่พื้นต่าง ๆ

หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ กรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วย 1) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน รองปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครและผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ และ 2) กรรมการโดยการคัดเลือก โดยให้มีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการและให้แต่ละกองคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กองละ 1 คน และผู้อำนวยการเขตในพื้นที่กองละ 1 คน มาเป็นกรรมการ ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเป็นเลขานุการและรองเลขานุการ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการ โดยการคัดเลือก การตั้งคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครขึ้นมาเพื่อให้คณะกรรมการเข้ามากำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติการตามนโยบายและให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ โดยให้มีการกำหนดคุณสมบัติและกำหนดเวลาการดำรงตำแหน่ง การประชุมที่ชัดเจน

หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในหมวดนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจ ระเบียบข้อบังคับ เกณฑ์การคัดเลือกหรือบรรจุแต่งตั้งที่มาของตำรวจเทศกิจ ส่วนที่ 2 เป็นการกำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และ

ส่วนที่ 3 เป็นการกำหนดประเภทคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

หมวด 5 สิทธิประโยชน์ กำหนดให้ตำรวจเทศกิจได้รับค่าเสี่ยงภัยและค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งตามตำแหน่งและจำนวนที่กำหนด โดยทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง สิทธิในการโยกย้ายไปหน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

บทเฉพาะกาล กำหนดระยะเวลาในการโอนย้ายข้าราชการตำรวจเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจและการส่งเจ้าหน้าที่เทศกิจศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคคลที่จะเข้าทำหน้าที่ตำรวจเทศกิจในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่าน

คำตอบจากการวิจัยสรุปว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ การศึกษาและวิจัยเพื่อการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

การอภิปรายผล

ข้อสรุปของการวิจัยยืนยันได้ว่ากรุงเทพมหานครมีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาความเป็นเรียบเรียบร้อยของพื้นที่ ซึ่งลำพังสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้ลดน้อยลงไปได้ แนวทางการให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษได้มีส่วนช่วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานคร ด้วยการพัฒนาองค์กรที่มีอยู่แล้วคือเทศกิจมาเป็นตำรวจเทศกิจในสถานะของการเป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังเช่นในประเทศต่าง ๆที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีตำรวจท้องถิ่น จะทำให้สามารถคาดหวังได้ว่าปัญหาของกรุงเทพมหานครจะลดน้อยลงไปได้

ในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรภาครัฐ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายรองรับการจัดตั้ง ซึ่งการวิจัยได้วิเคราะห์ฐานกฎหมายสำหรับการจัดตั้งองค์กรใหม่ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ทวิ บัญญัติให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ทำให้การวิจัยได้จัดทำเป็นร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจ โดยมีโครงสร้างของกฎหมายดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในผลการวิจัย ซึ่งมีหลักการและเหตุผลของการจัดทำกฎหมายคือ เพื่อการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการโอนสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร มาจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เพื่อให้เป็นหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่

ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยการโอนภารกิจอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจากราชการส่วนกลาง(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)มาให้สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครดำเนินการตามหลักการกระจายอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีโครงสร้างกฎหมาย แบ่งเป็น 5 หมวด รวม 28 มาตรา

หมวด 1 บททั่วไป เป็นหมวดที่เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นส่วนนำของบทบัญญัติ และที่สำคัญคือ การมีบทนิยามศัพท์ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายเฉพาะสำหรับกฎหมายฉบับเพื่อให้ใช้สำหรับการตีความคำนั้นให้ตรงกัน นอกจากนี้ในหมวดนี้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานครทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในลักษณะของตำรวจท้องถิ่น และกำหนดให้ข้าราชการตำรวจสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย และเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในขอบเขตอำนาจตามที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนด

หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการกำหนดหน่วยงานในองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแบ่งแยกอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ของแต่ละกองหรือแต่ละฝ่ายในสังกัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในอำนาจหน้าที่และพื้นที่รับผิดชอบ

หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยขจัดปัญหาการบริหารงานแบบผูกขาดของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อการใช้ดุลพินิจไม่รอบคอบหรือใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากไม่มีการคานอำนาจในการใช้ดุลพินิจ และการที่มีบุคคลที่มาจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายข้าราชการประจำ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่เป็นตัวแทนประชาชน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ มีความรู้ ความเข้าใจและประสบปัญหาที่แตกต่างกันเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการก็จะทำให้สามารถระดมความรู้ความสามารถประสบการณ์ของแต่ละคนนำมากำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อีกทั้งบุคคลที่เป็นคณะกรรมการก็ได้มีโอกาสนำข้อมูลข้อเท็จจริงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ตนเองหรือบุคคลที่อยู่ฝ่ายตัวเองพบเห็นประสบพบมานำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและเกิดการประสานการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารงานโดยมีคณะกรรมการที่มาจากหลายฝ่ายก็จะทำให้มีการถ่วงดุลกันการตัดสินใจมีความเป็นกลางมากยิ่งขึ้น

หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในหมวดนี้แยกเป็น ส่วนที่ 1 มีการกำหนดคุณสมบัติที่มาของบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความเหมาะสมต่อตำแหน่ง ให้มีความชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกคน ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นเรื่องอำนาจหน้าที่ และประเภทคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เหตุที่บัญญัติในส่วนนี้ด้วยเพื่อเป็นการวางกรอบขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครไม่ให้ไปซ้ำซ้อนกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หมวด 5 สิทธิประโยชน์ กำหนดไว้เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคคลที่ได้รับคำสั่ง ให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงภัย หรือในตำแหน่งที่ต้องใช้ความรู้ความเชียวชาญเป็นพิเศษมากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ

บทเฉพาะกาล เนื่องจากเป็นช่วงระหว่างเปลี่ยนผ่าน ดังนั้น เพื่อให้มีตำรวจที่มีประสบการณ์และความชำนาญมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งจะมาปฏิบัติหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้เจ้าหน้าที่เทศกิจได้ฝึกการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตำรวจให้มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจเทศกิจ จึงมีการกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล

จากบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... ฉบับนี้ คาดว่าจะเป็นต้นแบบกฎหมายสำหรับกรุงเทพมหานครหากจะได้มีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจขึ้นมา และเพื่อที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจเป็นตำรวจท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ให้นำร่างกฎหมายต้นแบบนี้ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้ตราเป็นกฎหมายระดับพระราชกฤษฎีกา โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เพื่อจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

2. ให้ภาครัฐนำรูปแบบองค์กรใหม่ คือ “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ไปจัดตั้งเป็นตำรวจเทศกิจสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อม โดยมีกฎหมายระดับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย “จัดตั้งตำรวจเทศกิจ....” โดยให้กำหนดเป็นนโยบายหลัก ในมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ทำหน้าที่ป้องกันปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในท้องถิ่น เพื่อลดทอนอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ลดปริมาณงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเพื่อสนับสนุนด้านกำลังพลของตำรวจซึ่งมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

เอกสารอ้างอิง

กฤษณพงศ์ พูตระกูล. (2560). *การป้องกันอาชญากรรมในทศวรรษหน้ากับการพัฒนาระบบงานตำรวจ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2556). *หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2552). *ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.

นิษา เลิศโตมรสกุล, และชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี. (2552). *การศึกษาหาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมแบบไม่เป็นทางการ: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพ: สำนักงานกิจการยุติธรรม.

ประเสริฐ บุญนิรันดร์, และจรูญ ศรีสมบัติ. (2536). *ระบบตำรวจนานาชาติ (World Police)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.

วีระชัย ศรีวะอุไร. (2564). *กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น* (ดุษฎีนิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ, ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, พีรสิทธิ์ คำนวณศิลป์, ลิลี่ โกศัยยานนท์, หควณ ชูเพ็ญ, และธัช เฉลิม สุทธิพงษ์ประชา. (2557). *การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นตามกระบวนทัศน์แห่งการบริหารกิจการสาธารณะแนวใหม่*. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุชิน รอดกำเนิด. (2561). *การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบป้อมตำรวจชุมชนเมือง(โคบัง)*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2560). *วิธีวิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อาทิพาเนีย.